TOSHKENT XALQARO KIMYO UNIVERSITETI NAMANGAN FILIALI

Mavzu: Oilaviy nodavlat maktabgacha ta'lim tashkilotini tashkil etish yo‘li

Muallif: Shermatova Namunaxon Ibrorjon qizi

Annotatsiya

Ushbu maqolada oilaviy nodavlat maktabgacha ta’lim tashkilotini tashkil etishning huquqiy, tashkiliy va pedagogik asoslari yoritiladi. Shuningdek, bunday ta’lim muassasasini tashkil etish bosqichlari, zarur shart-sharoitlar hamda samarali faoliyat yuritish omillari ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqot natijasida oilaviy maktabgacha ta’lim muassasalari bolalarni tarbiyalash va rivojlantirishda muhim o‘rin tutishi asoslab beriladi.

Kalit so‘zlar: oilaviy bog‘cha, nodavlat ta’lim, maktabgacha ta’lim, pedagogik faoliyat, rivojlantiruvchi muhit, ta’lim sifati.

Kirish

Bugungi kunda maktabgacha ta’lim tizimini rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Aholining maktabgacha ta’limga bo‘lgan ehtiyojini qondirish maqsadida nodavlat, xususan oilaviy maktabgacha ta’lim tashkilotlarini tashkil etish dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Oilaviy bog‘chalar bolalarga individual yondashuv asosida sifatli ta’lim va tarbiya berish imkonini yaratadi.

Mazkur maqolaning maqsadi oilaviy nodavlat maktabgacha ta’lim tashkilotini tashkil etish jarayonini ilmiy asosda yoritish va uning samaradorligini oshirish yo‘llarini ko‘rsatishdan iborat.

Asosiy qism

Oilaviy maktabgacha ta’lim tashkiloti tushunchasi va mohiyati

Oilaviy nodavlat maktabgacha ta’lim tashkiloti — bu jismoniy shaxs tomonidan o‘z xonadonida yoki moslashtirilgan joyda tashkil etilib, bolalarga ta’lim-tarbiya xizmatlarini ko‘rsatishga qaratilgan muassasadir. Bu shakl kichik guruhlar bilan ishlash imkonini berib, har bir bolaga individual yondashuvni ta’minlaydi.

Tashkil etish bosqichlari

Oilaviy bog‘chani tashkil etish quyidagi bosqichlarni o‘z ichiga oladi:

1. Huquqiy ro‘yxatdan o‘tish

- Tadbirkorlik subyekti sifatida ro‘yxatdan o‘tish

- Litsenziya olish

2. Moddiy-texnik bazani yaratish

- Xonani bolalar uchun moslashtirish

- Sanitariya-gigiyena talablariga rioya qilish

- O‘quv o‘yin jihozlari bilan ta’minlash

3. Pedagogik faoliyatni tashkil etish

- O‘quv reja va dastur ishlab chiqish

- Kun tartibini belgilash

- Tarbiyaviy ishlarni rejalashtirish

4. Kadrlar bilan ta’minlash

- Malakali tarbiyachilarni jalb qilish

- Ularning kasbiy rivojini ta’minlash

Ta’lim jarayonini tashkil etish

Oilaviy bog‘chalarda ta’lim jarayoni quyidagi yo‘nalishlarda olib boriladi:

- Nutq rivojlantirish

- Jismoniy tarbiya

- Ijodiy faoliyat (rasm, musiqa)

- Mantiqiy fikrlashni rivojlantirish

Mashg‘ulotlar odatda quyidagi bosqichlarda tashkil etiladi:

1. Tashkiliy qism

2. Motivatsiya va kirish

3. Yangi bilim berish

4. Mustahkamlash

5. Yakun va rag‘batlantirish

Samaradorlik omillari

Oilaviy maktabgacha ta’lim tashkilotining samaradorligi quyidagi omillarga bog‘liq:

- Tarbiyachining kasbiy mahorati

- Bolalar sonining kamligi (individual yondashuv)

- Zamonaviy pedagogik metodlardan foydalanish

- Ota-onalar bilan hamkorlik

- Rivojlantiruvchi muhit yaratish

Shuningdek, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish (multimedia, interfaol o‘yinlar) bolalarning qiziqishini oshiradi.

Tahlil

Oilaviy bog‘chalar davlat maktabgacha ta’lim muassasalariga muqobil tizim sifatida xizmat qiladi. Ular ayniqsa aholi zich joylashgan hududlarda bolalarni qamrab olish darajasini oshirishda muhim rol o‘ynaydi. Biroq sifatni ta’minlash uchun nazorat, metodik yordam va pedagoglar malakasini oshirish zarur.

Xulosa

Oilaviy nodavlat maktabgacha ta’lim tashkilotlari zamonaviy ta’lim tizimining muhim bo‘g‘ini hisoblanadi. Ularni to‘g‘ri tashkil etish, pedagogik jarayonni ilmiy asosda yo‘lga qo‘yish va innovatsion metodlardan foydalanish orqali bolalarning har tomonlama rivojlanishiga erishish mumkin. Shu bois, oilaviy bog‘chalar maktabgacha ta’lim tizimini rivojlantirishda muhim o‘rin egallaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Komenskiy Ya.A. “Buyuk didaktika”.

2. “Maktabgacha ta’lim pedagogikasi” darsliklari.

3. O‘zbekiston Respublikasining maktabgacha ta’limga oid normativ hujjatlari.

4. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar bo‘yicha ilmiy manbalar.

5. Maktabgacha ta’limni rivojlantirishga oid ilmiy maqolalar.